

همه احادیث زیر به «پیروی از خداوند» از آثار محبت به خدا و راههای افزایش آن اشاره دارند، به جز

(۱) خداوند، انسان باحیای بردبار با عفتی را که پاکدامنی می‌ورزد، دوست دارد.

(۲) کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.

(۳) خداوند، کسی که جوانی‌اش را در اطاعت از او بگذراند، دوست دارد.

(۴) بر آن چه (در این مسیر) به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.



زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۹

درس Box

آثار محبت به خدا و راههای افزایش آن

- الف) پیروی از خداوند
 - (۱) «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله»
 - (۲) امام صادق (ع) فرموده‌اند: «کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.»
 - (۳) خداوند، کسی که جوانی‌اش را در اطاعت از او بگذراند دوست دارد.
 - (۴) خداوند، انسان باحیای بردبار با عفتی را که پاکدامنی می‌ورزد، دوست دارد.
- ب) دوستی با دوستان خدا
- ج) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

پاسخ خیلی تشریحی ✓ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) به «پیروی از خداوند» از آثار محبت به خدا و راههای افزایش آن اشاره دارند، اما گزینه (۴) به «تصمیم و عزم برای حرکت» اشاره دارد.

حدیث شریفه «هرکس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی بازداشته است یا نه. به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است.»، از کدام بزرگوار است و با کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

۱) امام صادق (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ...﴾

۲) امام سجاد (ع) - ﴿...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ...﴾

۳) امام صادق (ع) - ﴿...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ...﴾

۴) امام سجاد (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ...﴾



زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۱۰

پاسخ خیلی تشریحی ✓

حدیث ذکرشده در صورت سؤال از امام صادق (ع) می‌باشد، بنابراین گزینه‌های (۲) و (۴) حذف می‌شود و همچنین آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ...﴾ به «وجوب روزه» اشاره می‌کند که با حدیث شریفه سؤال ارتباط مفهومی ندارد. (رد گزینه‌های (۱) و (۲))

عبارت‌های درست در کدام گزینه آمده‌اند؟

- الف) حدیث شریفه «بنده کسی مثل خود نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» به موضوع توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او اشاره دارد.
- ب) حدیث شریفه «علاقه شدید به چیزی، آدمی را کور و کر می‌کند.» از امام صادق (ع) نقل شده است.
- ج) خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود، به رشد اخلاقی و معنوی از اهداف ازدواج اشاره دارد.
- د) عبارت شریفه «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم»، درخصوص شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک عنوان شده است.
- ه) تمایلات عالی و برتر، مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حسن خلق مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند.

۲) الف - د - ه

۱) الف - ب - ج

۴) ب - ج - د

۳) ب - ج - ه

زیرمبهمت؛ دین و زندگی یازدهم ریاضی - ترکیبی - درس ۱۱ و ۱۲

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی موارد نادرست:

- ب) حدیث ذکرشده، از حضرت علی (ع) نقل شده است.
- ج) عبارت ذکرشده، به رشد و پرورش فرزندان اشاره دارد.

حدیث شریفه «تَمَرَةُ الْمَحَاسِبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ» که حضرت علی (ع) فرموده‌اند، با کدام یک از گزینه‌های زیر ارتباط مفهومی دارد؟



۱) اگر هر شب کارها و برنامه‌های خود را مرور کنیم و در پایان هفته و همچنین پایان ماه به ارزیابی خود بپردازیم، می‌توانیم تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

۲) اگر عزم انسان قوی باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر شده و هر چه قدر عزم انسان قوی‌تر باشد، در مقابل سختی‌ها، شکیبیا بوده و بر هدف خود استوار است.

۳) اگر عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هفته و آخر ماه یا شب قدر هر سال تکرار کنیم، استحکام بیشتری پیدا کرده و به فراموشی سپرده نمی‌شود.

۴) اگر بر عهدی که با خدا بسته‌ایم و بر پیمان خود وفادار بمانیم، رضایت خدا را داریم؛ شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می‌آورد، پس عهدی که بسته می‌شود مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود.

زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی ✓

برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی لازم است اقداماتی صورت بگیرد که مورد چهارم آن، محاسبه و ارزیابی می‌باشد. بهتر است هر شب کارهای روز خود را ارزیابی کنیم و در پایان هفته نیز به حساب آن هفته رسیدگی کنیم و سالی یک بار برنامه سال خود را مرور کنیم که این مورد با حدیث امام علی(ع) مرتبط می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: به تصمیم و عزم برای حرکت اشاره دارد.

گزینه ۳: به عهدبستن با خدا اشاره دارد.

گزینه ۴: به مراقبت اشاره دارد.

در صورت قوی بودن کدام ویژگی، شایستگی فرد برای همسری بیشتر است و هم‌چنین اگر نوجوان و جوان دوره بلوغ تا ازدواج را با چه شرایطی بگذرانند، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش هموار کرده است؟

- (۱) ایمان - پاکی و پاکدامنی
(۲) تقوا - بصیرت و آگاهی
(۳) ایمان - بصیرت و آگاهی
(۴) تقوا - پاکی و پاکدامنی

زیرمبحث: دین و زندگی یازدهم ریاضی - درس ۱۲

معیارهای همسر شایسته:

- (۱) از نظر قرآن کریم مهم‌ترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن است.
(۲) هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.
(۳) معیارهای دیگری که باید مورد توجه قرار گیرند عبارت‌اند از: اصالت خانوادگی، انجام عبادات، به‌خصوص نماز، کسب‌وکار حلال و ...

دانش‌Box

پاسخ‌خیلی تشریحی ✓

هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتری است. (رد گزینیه‌های (۲) و (۴))
دوران بلوغ تا ازدواج یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است و دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی است.
اگر نوجوان و جوان دوره بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند، در حالی که به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش هموار کرده است. (رد گزینیه‌های (۲) و (۳))

۶ ادیان الهی که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر کدام مورد تأکید کرده‌اند؟ و از گذشته تا زمان حاضر یکی از کامل‌ترین حجاب‌ها را انتخاب کرده‌اند.

(۲) عفاف - زنان معتقد به حضرت مسیح (ع)

(۱) پوشش - زنان راهبه و قدیس

(۴) عفاف - زنان راهبه و قدیس

(۳) پوشش - زنان معتقد به حضرت مسیح (ع)

زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۱۲

ادیان الهی:

در اصل و حقیقت یک دین هستند.

همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند.

پوشش را لازمه دین‌داری شمرده‌اند.

ادیان الهی که در اصل و حقیقت یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند و از گذشته تا امروز زنان راهبه و قدیس یکی از کامل‌ترین حجاب‌ها را انتخاب کرده‌اند.

زنان معتقد به حضرت مسیح (ع) می‌کوشند همانند حضرت مریم (س) موی خود را بپوشانند و با حجاب وارد جامعه شوند.

دانش‌Box

پاسخ‌خیلی تشریحی ✓

نکته

چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست می‌باشند؟

۷

(الف) واژه «ذلت»، به معنای نفوذپذیری و مغلوب و تسلیم بودن است.

(ب) خداوند «عزیز» است، معنایش این است که کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.

(ج) عزت به معنای «نفوذناپذیری» و «تسلیم نبودن» است.

(د) واژه «ذلت» در مقابل واژه «نفس اماره» قرار دارد.

(ه) «انسان عزیز»، کسی است که فقط در برابر هوا و هوس خویش می‌ایستد.

(۲) دو مورد

(۱) سه مورد

(۴) یک مورد

(۳) چهار مورد

زیرمبحث: دین و زندگی یازدهم ریاضی - درس ۱۱

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت عزت نفس است. عزت از صفاتی است که قرآن بیش از ۹۵ بار خداوندی بدان توصیف کرده است.

دروس Box

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی موارد نادرست:

(د) واژه «ذلت»، درست مقابل «عزت» قرار دارد.

(ه) «انسان عزیز» کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و هم‌چنین در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود.

بیت «تا در طلب گوهر کانی، کانی / تا در هوس لقمه نانی، نانی» با کدام حدیث ارتباط مفهومی دارد و این حدیث از کدام بزرگوار نقل شده است؟



- (۱) «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می دارد.» - امام صادق (ع)
- (۲) «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می شود.» - حضرت علی (ع)
- (۳) «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می شود.» - امام صادق (ع)
- (۴) «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می دارد.» - حضرت علی (ع)



زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی و تهری - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی گزینه ها:

- گزینه (۱): حدیث ذکر شده از حضرت علی (ع) می باشد. ✗
- گزینه (۲): حدیث ذکر شده از پیامبر اکرم (ص) می باشد. ✗
- گزینه (۳): حدیث ذکر شده از پیامبر اکرم (ص) می باشد. ✗
- گزینه (۴): حدیث ذکر شده از حضرت علی (ع) می باشد. ✓

احادیث ذکر شده در گزینه های (۲) و (۳) هم با بیت آمده در صورت سؤال ارتباط مفهومی دارند، به عبارت دیگر قسمت اول همه گزینه ها درست می باشد، اما حدیث شریفه ذکر شده در گزینه های (۲) و (۳) از پیامبر اکرم (ص) نقل شده است. پس پاسخ درست گزینه (۴) می باشد.

گول نخوری ✗

۹

در ارتباط با «آراستگی» کدام یک از موارد زیر درست است؟

- (الف) آراستگی به معنای «بهرتر کردن وضع ظاهری و آراستگی در پوشش» است.
 (ب) آراستگی باطنی، نتیجه برخورد روح انسان از صفات زیبایی همچون ادب، حسن خلق و ... می باشد.
 (ج) پیشوایان ما فقط در آراستگی باطنی خود تلاش می کردند.
 (د) آراستگی از اخلاق مؤمنان است.

(۲) الف - د

(۱) ب - ج

(۴) ب - د

(۳) الف - ج



زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۱۱

پاسخ خیلی تشریحی ✓

بررسی موارد نادرست:

- (الف) آراستگی به معنای «بهرتر کردن وضع ظاهری و باطنی و زیانمودن این دو» است.
 (ج) پیشوایان ما هم در آراستگی باطنی خود تلاش می کردند، یعنی آراسته به زیبایی های اخلاقی بودند و هم به آراستگی ظاهری خود توجه داشتند.

۱۰

امیرالمؤمنین (ع) دربارهٔ چگونگی پیروی از پیامبر (ص) فرموده‌اند: «آگاه باش برای هر پیروی کننده‌ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند...»، براساس این حدیث با برخورداری از کدام مورد می‌توانیم ایشان را یاری کنیم؟

(۱) پرهیزکاری، جهاد فی سبیل الله، تقوا و درستکاری

(۲) ایمان، کوشش [در راه خدا]، عفت و نیکوکاری

(۳) پرهیزکاری، کوشش [در راه خدا]، عفت و درستکاری

(۴) ایمان، جهاد فی سبیل الله، تقوا و نیکوکاری

مشاوره با حفظ احادیث و همچنین این‌که احادیث رو چه بزرگوارانی فرموده‌اند، می‌تونید به سؤالات مطرح‌شده از احادیث خیلی سریع‌تر و راحت‌تر پاسخ بدین.



زیرمبحث: دین و زندگی دهم ریاضی - درس ۸

پاسخ خیلی تشریحی ✓

امیرالمؤمنین دربارهٔ چگونگی پیروی از پیامبر (ص) فرموده‌اند:

(۱) آگاه باش که برای هر پیروی کننده‌ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند.

(۲) هشیار باش امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است.

(۳) اما شما توانایی این قناعت را ندارید ولی با:

(۱) پرهیزکاری

(۲) کوشش [در راه خدا]

(۳) عفت و درستکاری مرا یاری کنید.

پایه دوازدهم ریاضی و تجربی
پانزدهم فروردین‌ماه ۱۴۰۴
مرحله هفتم

۱۰

کدام یک از احادیث زیر به «هجرت» از وظایف معلمی اشاره دارد؟

(۱) «و لا تَخَفْ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَّائِمٌ»

(۲) «إِنَّمَا النَّاسُ لَا تَسْتَوْحِشُوا فِي طَرِيقِ الْهُدَى لِقَلَّةِ أَهْلِهِ»

(۳) «قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا»

(۴) «إِذَا عَصَى اللَّهُ فِي أَرْضٍ فَيُهَا فِيهَا فَاخْرُجْ مِنْهَا إِلَى غَيْرِهَا»

مشاوره با تسلط کامل بر احادیث هر قسمت از وظایف معلمی و صفات معلمی و معنی و ترجمه کامل عبارتهای عربی احادیث و رد سایر گزینهها، می‌تونین به پاسخ درست برسین.



زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل دوم

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): «ای معاد! در راه خدا از سرزنش سرزنش‌کنندگان نترس.» ← قاطعیت در راه حق و نترسیدن از سرزنش‌ها.

گزینه (۲): «ای مردم در راه حق از کمی جمعیت نهراسید.» ← هدایت در گرایش و انتخاب رشته

گزینه (۳): «موسی» به او (خضر) گفت: آیا [اجازه می‌دهی] در پی تو بیایم تا از آن‌چه برای رشد و کمال به تو آموخته‌اند، به من بیاموزی؟ ← آموختن از هر شخص یا هر چیزی

گزینه (۴): «اگر در محل و سرزمینی که در آن زندگی می‌کنی، نافرمانی و معصیت خدا می‌کنند، از آن‌جا به جای دیگری هجرت کن.» ← هجرت

همه آیات زیر با «ویژگی سوز و حرص داشتن» از صفات معلمی مرتبط است. به جز

(۱) «ما أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى»

(۲) «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ»

(۳) «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ»

(۴) «قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي»

مشاوره با ترجمه آیات قرآنی و دونستن کلیدواژه‌های مهم و تسلط بر موارد کتاب در قسمت‌های مختلف صفات معلمی و وظایف معلمی به راحتی می‌توانین به گزینه درست برسین.



زیرمبحث: مهارت‌های معلمی - فصل دوم

معلم باید دارای ویژگی‌ها و خصوصیات باشد که او را در عرصه تعلیم و تربیت موفق کند. هر شخصی می‌تواند با تلاش و استمرار از حضرت حق، ویژگی‌های مثبت خود را ارتقا دهد و اثرگذاری خویش را تقویت نماید.

درس‌Box

پاسخ‌خیلی تشریحی ✓

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): «ما قرآن را نفرستادیم که تو خود را به مشقت بیندازی.»

گزینه (۲): «شاید خویشتن را هلاک کنی که چرا آن‌ها ایمان نمی‌آورند.»

گزینه (۳): «همانا پیامبری از خودتان به سوی شما آمده که آن‌چه شما را برنجاند بر او سخت است، بر هدایت شما حریص و دلسوز و با مؤمنان رؤوف و مهربان است.»

گزینه (۴): «ای پیامبر! تو نیز [بگو: این راه من است. من و هر کس پیروی‌ام کرد، با بینایی به سوی خدا دعوت می‌کنیم.»

به تعبیر قرآن کریم، کار شیطان و منافقان چیست و براساس حدیثی از امیرالمؤمنین (ع): «کسی که مردم را از رحمت الهی ناامید نکند و

از گشایش و روح الهی مأیوس ننماید.» از ویژگی‌های کدام شخص است؟

- (۱) مأیوس کردن دیگران - مؤمن به توحید، عدل و امامت
- (۲) وسوسه کردن و دادن وعده‌های دروغین - مؤمن به توحید، عدل و امامت
- (۳) مأیوس کردن دیگران - فقیه واقعی و اسلام‌شناس حقیقی
- (۴) وسوسه کردن و دادن وعده‌های دروغین - فقیه واقعی و اسلام‌شناس حقیقی



🔑 زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل سوم

درس‌Box

از وظایف معلم مسلمان، دلگرم‌بودن و دمیدن روح امید در کالبد دانشجو است. معلمی موفق است که بر اثر امید به وعده‌های الهی هم دلگرم باشد و هم امیدواری به مخاطب خود تزریق کند.

پاسخ‌خیلی تشریحی ✓

- یأس از رحمت خداوند جزء گناهان کبیره ← کار شیطان و منافقان ← مأیوس کردن دیگران
- براساس حدیثی از حضرت علی (ع):
- فقیه واقعی و اسلام‌شناس حقیقی:
- (۱) مردم را از رحمت الهی ناامید نکند.
 - (۲) مردم را از گشایش و روح الهی مأیوس ننماید.
 - (۳) مردم را از مکر خداوند ایمن نسازد و [مغرورشان نکند].
- طبق این موارد گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

حدیث حضرت علی (ع) که فرموده‌اند: «با من مثل جباریه برخورد نکنید.» به کدام یک از صفات معلمی اشاره دارد و هم‌چنین کدام آیه شریفه از نظر مفهومی حاکی از این مطلب است؟

- (۱) صمیمی و با محبت باشد. - «أَحَبُّ إِخْوَانِي إِلَيَّ مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عِيُوبِي»
- (۲) صمیمی و با محبت باشد. - «لَوْ كُنْتُ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ»
- (۳) دلسوز شاگردان باشد. - «أَحَبُّ إِخْوَانِي إِلَيَّ مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عِيُوبِي»
- (۴) حامی محرومان باشد. - «لَوْ كُنْتُ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ»



زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل دوم

پاسخ خیلی تشریحی ✓

از صفات خوب برای معلم و هم‌چنین از رموز موفقیت برای معلم، می‌توان به داشتن ارتباط صمیمی و با محبت بودن با شاگرد، اشاره کرد، بین استاد و شاگرد نباید هیچ دغدغه، دلهره و وحشتی وجود داشته باشد. برخورد خشک و رسمی و احیاناً با خشونت، شاگرد را گریزان می‌کند. در ادامه این مطلب می‌توان به آیه شریفه «لَوْ كُنْتُ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ» و اگر خشن و سنگدل بودی، [مردم] از دور تو پراکنده می‌شدند.» اشاره کرد.

در قسمت دوم سؤال گفته که ما آیه‌ای که با این مطالب در ارتباط هست رو مشخص کنیم، در صورتی که گزینه‌های (۱) و (۳) حدیث هستند، پس به راحتی حذف می‌شوند.

تیزبازی

طبق این عبارت که «اسلام برای آموزش، هیچ محدودیتی قائل نیست»، موارد «الف»، «ب» و «ج» به کدام محدودیت‌ها اشاره دارند؟

الف) ﴿قَبَعَتَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُثَرِّقَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوَاءَ أَخِيهِ﴾

ب) پیامبر اسلام (ص)، بهای آزادی کسانی را که در جنگ اسیر می‌شدند، آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان قرار داد.

ج) «لَوْ كَانَ الْعِلْمُ مَنُوطًا بِالثَّرِيَّا لَتَنَاقَلَهُ رِجَالٌ مِّنْ قَارِسٍ»

(۱) محدودیت زمانی - محدودیت مقداری - محدودیت مکانی

(۲) محدودیت انسانی - محدودیت مکتبی - محدودیت مکانی

(۳) محدودیت زمانی - محدودیت مکتبی - محدودیت جانی

(۴) محدودیت انسانی - محدودیت جغرافیایی - محدودیت جانی

زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل اول

درس‌Box

(۱) نه محدودیت زمانی: «اطلبوا العلم من العهد إلى اللحد»

(۲) نه محدودیت مکانی: «لَوْ كَانَ الْعِلْمُ مَنُوطًا بِالثَّرِيَّا...»

(۳) نه محدودیت جغرافیایی: «اطلبوا العلم و لو بالصَّيْنِ»

(۴) نه محدودیت مقداری: «قُلُوْا لَا تَقْرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ...»

(۵) نه محدودیت جانی: «لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُوهُ...»

(۶) نه محدودیت انسانی: «قَبَعَتَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ...»

(۷) نه محدودیت مکتبی: پیامبر اسلام (ص) بهای آزادی کسانی را که در جنگ اسیر می‌شدند، آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان قرار داد.

اسلام برای آموزش هیچ محدودیتی قائل نیست

پاسخ‌دهی تشریحی ✓ بررسی موارد:

الف) به «محدودیت انسانی» اشاره دارد.

ب) به «محدودیت مکتبی» اشاره دارد.

ج) به «محدودیت مکانی» اشاره دارد.

پس گزینه (۲) صحیح می‌باشد.

هر کدام از عبارت‌های شریفه زیر، به کدام یک از وظایف معلمی اشاره دارد؟

(الف) «و تَاللهِ لَاكِيدَنَّ اَصْنَامَكُمْ»

(ب) «الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيَامًا و قُعُودًا و عَلَى جُنُوبِهِمْ»

(ج) «اللَّهُمَّ وَقِّنِي لِعِطَاعَةِ مَنْ سَدَّدَنِي و مُتَابَعَةِ مَنْ أَرْسَدَنِي»

(۱) قاطعیت در راه حق و نترسیدن از سرزنش‌ها - جدی گرفتن هشدارها - انتقادپذیری

(۲) آشنایی با فرهنگ و گویش مخاطبان - اهل ذکر باشد - جدی گرفتن هشدارها

(۳) قاطعیت در راه حق و نترسیدن از سرزنش‌ها - اهل ذکر باشد - انتقادپذیری

(۴) آشنایی با فرهنگ و گویش مخاطبان - اهل ذکر باشد - جدی گرفتن هشدارها

مشاوره برای پاسخگویی به این سؤال لازمه که معنای یه سری از واژگان کلیدی رو بلد باشین، به طور مثال در مورد قسمت «ب»، از کلیدواژه «یذکرون» می‌تونین بفهمین که این مورد به، اهل ذکر بودن اشاره دارد.

زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل سوم

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی عبارت‌ها:

(الف) ترجمه: «به خداوند سوگند که در غیاب شما، نقشه‌ای برای [انابودی] بتهایتان خواهم کشید» ← قاطعیت در راه حق و

نترسیدن از سرزنش‌ها

(ب) ترجمه: «[خردمندان] کسانی هستند که ایستاده و نشسته و [خوابیده] بر پهلو یاد خدا می‌کنند.» ← اهل ذکر باشد.

(ج) ترجمه: «خدایا! مرا به اطاعت و پیروی کسی که مرا به راه سداد و صلاح خواند و هدایت نمود، موفق ساز.» ← انتقادپذیری

طبق آیات شریفه قرآن کریم و با توجه به وظایف معلمی کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) ﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي...﴾ ← آموختن از هر شخص یا هر چیزی
- (۲) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ...﴾ ← احترام به همکاران و پیشکسوتان
- (۳) ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ...﴾ ← هدایت در گرایش و انتخاب رشته
- (۴) ﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...﴾ ← نظرخواهی و مشورت

مشاوره برای رسیدن به پاسخ درست تو حل این تست‌هایی که تو صورت سؤال یا گزینه‌ها «آیه» یا «حدیث» داریم، می‌تونیم با دوندستن معنی یا حتی ریشه و زوایا به کلید برسیم.



زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل ۳



- گزینه (۱): تُعَلِّمَنِي ← آموختن (از هر شخص یا چیزی)
- گزینه (۲): تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ ← جاباز کردن در مجالس ← احترام (به همکاران و پیشکسوتان)
- گزینه (۴): شَاوِرْهُمْ ← مشورت (و نظرخواهی)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ آیه شریفه ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ...﴾ به «توجه به راه‌های دعوت» از وظایف معلمی اشاره دارد.

حدیث شریفه «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) يَتَقَسَّمُ لَحَظَاتِهِ بَيْنَ أَصْحَابِهِ فَيَنْظُرُ إِلَى ذَا وَ يَنْظُرُ إِلَى ذَا بِالسَّوِيَّةِ»، از کدام بزرگوار است و هم چنین

این حدیث به کدام یک از صفات معلمی اشاره دارد؟

(۲) امام صادق (ع) - آماده پاسخگویی باشد.

(۱) امام کاظم (ع) - پرهیز از تبعیض یا عادل بودن

(۴) امام صادق (ع) - پرهیز از تبعیض یا عادل بودن

(۳) امام کاظم (ع) - آماده پاسخگویی باشد.

مشاوره در این مدل سؤالات که مربوط به احادیث ائمه هستند، باید متن حدیث رو به صورت کامل حفظ کنیم، در این صورت می‌تونیم خیلی سریع به پاسخ درست برسیم.

زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل دوم

یکی از صفات معلمی، پرهیز از تبعیض است. احساس تبعیض، اعتماد و علاقه شاگرد به استاد را کم می‌کند و حرف او را از اثر می‌اندازد.

امام صادق (ع) فرموده‌اند: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) يَتَقَسَّمُ لَحَظَاتِهِ بَيْنَ أَصْحَابِهِ فَيَنْظُرُ إِلَى ذَا وَ يَنْظُرُ إِلَى ذَا بِالسَّوِيَّةِ: رسول خدا نگاهشان

را به طور مساوی بین اصحاب خود تقسیم می‌کردند و گاهی به این نگاه می‌کردند و گاهی به آن.» ^{اشاره به} پرهیز از تبعیض یا

عادل بودن از صفات معلمی دارد.

با توجه به این مطالب گزینه (۴) درست می‌باشد.

دروس Box

پاسخ خیلی تشریحی

خداوند، آن‌جا که سخن از آفرینش انسان است، خود را «.....» معرفی می‌کند و این عبارت با کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) رحیم - «إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَصَلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ»

(۲) کریم - «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ»

(۳) کریم - «إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَصَلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ»

(۴) رحیم - «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ»

زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

طبق آیه ۶ و ۷ سوره انفطار خداوند آن‌جا که سخن از آفرینش انسان است خود را «کریم» معرفی می‌کند: «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ * الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ»: ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بزرگوارت مغرور کرد و فریب داد؟ همان‌که تو را آفرید و [اندام تو را] استوار ساخت و متعادل کرد.»

۲۰

به ترتیب، عبارت شریفه «الهی بیدك لا بید غیرك زیادتى و نقصی» و همچنین تعبیر قرآن از «افرادی که برای دنیا دائماً تلاش می کنند، اما به آن نمی رسند و گروهی هم که به دنیا می رسند و از آن کامیاب نمی شوند»، کدام گزینه است؟

مشاوره با تسلط کامل داشتن بر آیات و احادیث شریفه هر قسمت به راحتی می توانیم گزینه های (۳) و (۴) رو حذف کنیم.

(۱) اگر ایمان و توحید قوی باشد و بدانیم کمی و زیادی ما فقط به دست خداست، به آرامش و اخلاص می رسیم. - «ما أغنی عَنِّي مَالِيه * هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيه»

(۲) اگر تقوا و ایمان قوی باشد و بدانیم کمی و زیادی ما فقط به دست خداست، به آرامش و توحید می رسیم. - «ما أغنی عَنِّي مَالِيه * هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيه»

(۳) اگر ایمان و توحید قوی باشد و بدانیم کمی و زیادی ما فقط به دست خداست، به آرامش و اخلاص می رسیم. - «و إنا أو إياكم لَعَلَى هُدًى أو فِي ضَلَالٍ مُبِين»

(۴) اگر تقوا و ایمان قوی باشد و بدانیم کمی و زیادی ما فقط به دست خداست، به آرامش و توحید می رسیم. - «و إنا أو إياكم لَعَلَى هُدًى أو فِي ضَلَالٍ مُبِين»

زیرمبحث: مهارت معلمی - فصل دوم

در خصوص اخلاص باید به سه نکته توجه کنیم:

(الف) «صُنَّ وَجْهِي بِالْإِسَارِ، فَأَقْتَتِنَ بِحَمْدِ مَنْ أَعْطَانِي، وَ أَبْتَلَى بِدَمِّ مَنْ مَنَعَنِي»، اگر انسان به دست این و آن چشم بدوزد، گرفتار می شود.

(ب) در روایات می خوانیم: «هر کس چهل روز کارهای خود را خالص قرار دهد، خداوند چشمه های حکمت را از قلبش بر زبانش جاری می کند.»

یعنی ← ضمن پاداش فراوانی که اخلاص در پی دارد، اخلاص به رشد علمی انسان نیز کمک می نماید.

(ج) «الهی بیدك لا بید غیرك زیادتى و نقصی» ← اگر ایمان و توحید قوی باشد و بدانیم کمی و زیادی ما فقط به دست خداست، به آرامش و اخلاص می رسیم.

«ما أغنی عَنِّي مَالِيه * هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيه» ← تعبیر قرآن در مورد افرادی که برای دنیا دائماً تلاش می کنند، اما به آن نمی رسند.

پاسخ خیلی تشریحی ✓ بررسی سایر گزینه ها:

گزینه (۲): عبارت قسمت اول نادرست است. - عبارت قسمت دوم درست است.

گزینه (۳): عبارت قسمت اول درست است. - عبارت قسمت دوم به «منصف بودن» از صفات معلمی اشاره دارد.

گزینه (۴): عبارت قسمت اول نادرست است. - عبارت قسمت دوم به «منصف بودن» از صفات معلمی اشاره دارد.

درس Box

راهنمایی: در این بخش از آزمون، یک متن داده شده است. این متن را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آمده است، با توجه به آن چه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، انتخاب کنید و در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

گرچه ما از انواع مختلف ارزشیابی‌ها صحبت می‌کنیم، این بدان معنا نیست که فرایندهای مختلف ارزشیابی وجود دارند. صرف نظر از این که چه چیزی مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد، فرایند اساسی ارزشیابی، یکی است. در انواع مختلف ارزشیابی‌ها چیزی که تغییر می‌کند، موضوع مورد ارزشیابی، نحوه کاربست فرایند ارزشیابی و نوع تصمیماتی که گرفته می‌شوند هستند. بسته به این که چه چیزی مورد ارزشیابی قرار بگیرد، اطلاعات مختلفی جمع‌آوری می‌شوند، ملاک‌های مختلفی به کار می‌روند و تصمیمات مختلفی اتخاذ می‌گردند. اما فرایند اساسی ارزشیابی همیشه یکسان است و مفاهیم و اصول کلی اندازه‌گیری و ارزشیابی یکسانی به کار می‌روند. بسیاری بر این باورند که مثلاً ارزشیابی از برنامه یا پروژه آموزشی فرایندهای کاملاً متفاوتی را شامل می‌شوند. زیرا تعداد و تنوع الگوهای ارزشیابی، این فرض را تقویت کرده است. برخلاف این فرض، همه نظام‌ها و الگوهای ارزشیابی شامل اجزای اساسی یکسانی هستند، یعنی تبیین و تشخیص غایت‌ها و هدف‌ها، انتخاب و یا تولید ابزارهای اندازه‌گیری، توصیف و اجرای راهبردها برای کسب اطلاعات و تحلیل و تفسیر نتایج.

طبق پاراگراف اول، کدام مورد زیر در خصوص ارزشیابی ذکر نشده است؟

۲۱

- ۱) انواع مختلف ارزشیابی وجود دارد.
- ۲) ملاک‌های مختلفی در ارزشیابی‌ها وجود دارد.
- ۳) فرایند اساسی ارزشیابی‌ها تنوع زیادی دارد.
- ۴) موارد مختلفی ممکن است مورد ارزشیابی قرار گیرد.



پاسخ خیلی تشریحی ✓ خلاصه پاراگراف اول این است که اگرچه روش‌های مختلف ارزشیابی وجود دارد، اما فرایند اساسی ارزشیابی همیشه یکسان است که با گزینه (۳) در تناقض است.

۲۲ کدام گزینه توصیف بهتری از دو پاراگراف متن است؟

(۱) پاراگراف اول موضوعی را تأکید می‌کند که در پاراگراف دوم آن موضوع نقض می‌شود.

(۲) پاراگراف اول مفهومی موازی با مفهوم پاراگراف دوم دارد.

(۳) پاراگراف اول تعریف یک مفهوم است و پاراگراف دوم مثالی برای آن تعریف.

(۴) پاراگراف اول نیمی از مبانی نظری یک مفهوم را ارائه داده است و پاراگراف دوم نیم دیگر آن را.

پاسخ خیلی تشریحی ✓ پاراگراف دوم هم درباره اجزای یکسان ارزشیابی در عین تنوع ارزشیابی‌ها است که مفهوم موازی و یکسانی با مفهوم پاراگراف اول دارد.

۲۳

متن حاضر، اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدام پرسش های زیر را دارد؟

الف) اجزای اساسی الگوهای ارزشیابی را نام ببرید.

ب) کدام یک از روش های ارزشیابی، بیشترین کاربرد را دارد؟

ج) مهم ترین روش های ارزشیابی موجود کدام اند؟

۱) «الف» و «ج»

۲) فقط «ج»

۳) فقط «ب»

۴) فقط «الف»



پاسخ خیلی تشریحی ✓

در انتهای پاراگراف دوم، اجزای یکسان الگوهای ارزشیابی مشخص شده اند. پس پاسخ سؤال «الف» را می توان از متن استخراج کرد.

با توجه به این که گفته شده است روش های ارزشیابی مختلفی وجود دارد اما نامی از آن ها نبرده و آن ها را با هم مقایسه نکرده

است، پس پاسخ سؤالات «ب» و «ج» از این متن قابل استخراج نیست.

راهنمایی: برای پاسخگویی به سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷، لازم است موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید.

۲۴

آب سنگین همان ترکیب شیمیایی H_2O است، اما با یک تفاوت اساسی: به جای هیدروژن معمولی که فقط یک پروتون دارد، شامل دو تریوم است که علاوه بر یک پروتون، یک نوترون نیز دارد. هانس آزمایش کرد که ثابت کند مقادیر بالای آب سنگین، می‌تواند برای انسان‌ها و حیوانات کشنده باشد. دوز مشخص برای کشنده‌بودن آب سنگین، ۳۵٪ به دست آمد.

کدام یک از گزینه‌های زیر، از اهمیت یافته‌های هانس می‌کاهد؟

(۱) در متابولیسم بدن مقدار کمی از آب سنگین استفاده می‌شود.

(۲) حتی اگر چندین روز در نیروگاه هسته‌ای باشید و آب سنگین بنوشید، نمی‌توانید ۳۵ درصد دوز آب سنگین را وارد بدن خود کنید.

(۳) خوردن آب سنگین ابتدا حس سوزشی خشک در دهان ایجاد می‌کند و گاهی باعث حالت تهوع می‌شود.

(۴) اگرچه دوزهای پایین‌تر کشنده نیستند اما بسیار سمی هستند.



پاسخ خیلی تشریحی ✓

همه گزینه‌ها به اهمیت پژوهش به طور مستقیم یا غیرمستقیم اشاره دارند به‌جز گزینه (۲) که دریافت دوز خطرساز آب سنگین را غیرممکن می‌داند. یعنی اگر در هیچ شرایطی قرار نیست چنین دوزی از آب سنگین وارد بدن شود، چه لزومی دارد که نگران این مسئله باشیم.

چرا سایر گزینه‌ها اهمیت یافته‌های هانس را کاهش نمی‌دهد:

گزینه (۱)، چون این پژوهش درباره میزان دوز آب سنگین است و چه بسا دوز مشخصی برای بدن لازم باشد.

گزینه (۳)، این که طعم بد و احساس تهوع بعد از خوردن آب سنگین ایجاد می‌شود، ضرورت پرداختن به این پژوهش را بالا می‌برد.

گزینه (۴)، در این گزینه هم نسبت به خطرناک‌بودن دوزهای پایین‌تر آب سنگین مطرح شده و چون تهدیدکننده جان آدمی است بنابراین اهمیت و ضرورت یافته‌های هانس را بالا می‌برد.

۲۵

محیط‌های استریل در واقع امن‌ترین محیط‌ها نیستند. قرارگرفتن در معرض میکروب‌های مفید محیط، برای حفظ سلامتی مهم است. یافته‌های یک پژوهش جدید نشان می‌دهد، فضاوردانی که برای مدت طولانی در زیستگاه‌های فضایی مجزا و ضد عفونی شده زندگی می‌کنند،

(۱) به دلیل در معرض بودن تشعشعات و ریزگرائش‌ها، سلامتشان تهدید می‌شود.

(۲) به دلیل عدم وجود میکروب‌ها، سالم‌تر می‌مانند.

(۳) در صورت قرارگرفتن در معرض انواع بیشتری از میکروب‌های زمین، سالم‌تر می‌مانند.

(۴) سیستم ایمنی بدنشان در صورت بیماری، مقاومت بالاتری نشان می‌دهد.



✓ پاسخ خیلی تشریحی شروع متن در تمجید محیط‌های میکروب‌دار و غیراستریل است، به شرطی که میکروب‌ها مفید باشند، بنابراین نتیجه پژوهش انتهای متن باید در همین راستا ارائه شود، یعنی در معرض میکروب بودن فضاوردان آن‌ها را سالم‌تر نگه می‌دارد.

ذخیره چربی در بدن برای روز مبادا، مکانیسمی است که سالیان سال در بدن ما ایجاد شده است. در طی چند صد هزار سال گذشته، همیشه منابع غذایی در دسترس نبوده و بدن برای بقای خود این راه حل را پیدا کرده است تا از چربی های ذخیره شده هنگامی که غذایی در دسترس ندارد، استفاده کند. یک اقتصاددان که پژوهش های میان رشته ای انجام می دهد، مفهوم چاقی اقتصادی را بر همین اساس برای افرادی که ثروت زیادی جمع می کنند اما از آن استفاده نمی کنند، توضیح می دهد.

کدام گزینه از متن فوق قابل برداشت نیست؟

(۱) ذخیره چربی اگرچه روزگاری برای بقا مفید بوده است، اما اکنون کارکرد خود را از دست داده است.

(۲) چاقی اقتصادی مانند چاقی بدن فلسفه تقریباً یکسانی دارد.

(۳) کسانی که دچار چاقی اقتصادی می شوند، ناخودآگاه و بدون توجه به فلسفه چاقی، درگیر آن می شوند.

(۴) ذخیره بیش از حد ثروت به ما اجازه مصرف دلخواه آن را می دهد.



پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این متن درباره چاقی و فلسفه آن صحبت شده و می گوید اگرچه زمانی این ذخیره توانسته مفید باشد، اما اکنون چاقی منشأ بیماری های زیادی است. در ادامه این فلسفه را در مفهوم اقتصادی نیز تعمیم می دهد و می گوید انسان هایی که دچار چاقی اقتصادی می شوند، بدون توجه به فلسفه آن طبق عادت این کار را می کنند و نمی توانند از ثروت انباشته خود استفاده کنند. بنابراین گزینه (۴) از متن فوق قابل برداشت نیست.

با این که همه ما از منظم بودن به عنوان یکی از ویژگی های اخلاقی بسیار خوب و مثبت یاد می کنیم، اما باید بدانید این خصوصیت می تواند به قیمت به خطر افتادن سلامت روان تمام شود. هر چه اولویت فرد در کارها بیشتر به سمت نظم برود، خطرش هم بیشتر است. متخصصان روان شناسی بر پایه پژوهش هایی اعلام کرده اند که از نظر روانی بهتر است افراد گاهی نظم های زندگی خود را به هم بریزند؛ چون نظم زیاد به ایجاد وسواس و اضطراب منجر می شود.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، استدلال اصلی متن را به منطقی ترین شکل، توجیه می کند؟

- ۱) در ارزیابی صفت های انسانی، هر چه نمره نظم فرد بالاتر باشد، میزان نشانه های اضطراب مانند تپش قلب و لرزش دست ها بیشتر است.
- ۲) تصویربرداری از مغز افراد منظم، نشان می دهد فعالیت مغزی افراد زمانی که کارها منظم پیش می رود، با دیگر زمان ها فرقی ندارد.
- ۳) اندیشمندان حوزه فلسفه نیز به اهمیت نظم در پیشبرد اهداف توجه بالایی دارند.
- ۴) منظم بودن و قراردادن اشیا در جای مخصوص خود، به افراد کمک می کند تا نگرانی آن ها کاهش یابد و وسواس کمتری داشته باشند.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

متن می خواهد نظم زیاد را به ایجاد وسواس و اضطراب ربط دهد، بنابراین گزینه ای در تأیید این مطلب می آید که افزایش نظم را به افزایش اضطراب یا وسواس ارتباط دهد.

بررسی سایر گزینه ها:

- گزینه ۱) کلمه فرقی ندارد در این گزینه، ارتباطی بین نظم و اضطراب ایجاد نکرده است.
- گزینه ۲) در این گزینه به اهمیت نظم تأکید شده که مغایر با هدف متن است.
- گزینه ۳) این گزینه که نظم را یک نوع درمان برای اضطراب و وسواس می داند، متناقض با یافته متن است و نمی تواند پاسخ سؤال باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۲۸ تا ۳۰ پاسخ دهید.

یک آشپز می‌خواهد از شنبه تا چهارشنبه ۵ غذای مختلف ماکارونی، مرغ، قیمة، کباب و آبگوشت را برای ناهار آماده کند. هر غذا فقط در

یک روز پخت می‌شود. در خصوص نوع غذاها و روز پخت آن‌ها، شرایط زیر برقرار است:

(روزهای زوج: شنبه، دوشنبه، چهارشنبه)

الف) چهارشنبه ناهار آبگوشت است.

ب) روزهای فرد ماکارونی نداریم.

اگر مرغ و کباب در دو روز متوالی پخت شوند، در چه روز یا روزهایی ناهار قیمة است؟

۲۸

۱) سه‌شنبه یا یکشنبه

۲) یکشنبه

۳) سه‌شنبه

۴) دوشنبه

پاسخ خیلی تشریحی ✓ ابتدا با توجه به شرایط «الف» و «ب» جدول را تنظیم می‌کنیم:

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
ماکارونی		ماکارونی		آبگوشت

اگر شنبه ماکارونی باشد، یکشنبه، دوشنبه، سه‌شنبه به دو حالت برنامه داریم:

مرغ، کباب، قیمة (سه‌شنبه)

قیمة، مرغ، کباب (یکشنبه)

و اگر دوشنبه ماکارونی باشد برای شنبه، یکشنبه و سه‌شنبه داریم:

مرغ، کباب، قیمة (سه‌شنبه)

بنابراین قیمة می‌تواند در سه‌شنبه یا یکشنبه ارائه شود.

۲۹

اگر شنبه ناهار کباب یا ماکارونی باشد، چند حالت با توجه به شرایط مسئله برای برنامه به وجود خواهد آمد؟



۹ (۱)

۸ (۲)

۱۲ (۳)

۱۰ (۴)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

اگر چهارشنبه با آبگوشت را کنار بگذاریم، برای حالت تعیین شده دو وضعیت زیر را داریم:

یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه
مرغ	ماکارونی	قیمه
قیمه	ماکارونی	مرغ

۱) شنبه کباب باشد ←

چون ماکارونی نمی‌تواند در یکشنبه یا سه‌شنبه باشد.

۲) شنبه ماکارونی باشد ← ۶ حالت از جایگشت قیمه، مرغ و کباب برای سه روز یکشنبه، دوشنبه و سه‌شنبه خواهیم داشت و مجموعاً ۸ حالت داریم.



۲۹

پایه دوازدهم ریاضی و تجربی
پانزدهم فروردین‌ماه ۱۴۰۴
مرحله هفتم

۳۰

اگر قیمة و کباب در روزهای زوج ارائه نشود، با کدام شرط نمی‌توانیم برنامه غذایی هفته را کاملاً مشخص کنیم؟

۱

(۱) قیمة روز قبل از آبگوشت ارائه نشود.

۲

(۲) قیمة قبل از ماکارونی ارائه شود.

۳

(۳) مرغ قبل از کباب ارائه نشود.

۴

(۴) مرغ بعد از قیمة ارائه شود.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

اگر قیمة و کباب در روزهای زوج ارائه نشوند، شنبه و دوشنبه یا مرغ داریم یا ماکارونی و بر همین اساس یکشنبه و سه‌شنبه یا قیمة داریم یا کباب.

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
ماکارونی	کباب	قیمة	ماکارونی	کباب
مرغ	کباب	قیمة	ماکارونی	آبگوشت

حال، شرایط تک‌تک گزینه‌ها را بر برنامه اعمال می‌کنیم تا ببینیم با کدام شرط، برنامه ناهار هر روز دقیقاً مشخص می‌شود:

گزینه (۱): قیمة روز قبل از آبگوشت ارائه نشود → قیمة در یکشنبه ارائه می‌شود اما تکلیف روزهای شنبه و دوشنبه دقیقاً مشخص نمی‌شود.

گزینه (۲): قیمة قبل از ماکارونی ارائه شود → در این شرایط باید مرغ در شنبه، قیمة در یکشنبه و ماکارونی در دوشنبه ارائه شود تا رعایت شرط امکان‌پذیر شود.

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
مرغ	قیمة	ماکارونی	کباب	آبگوشت

گزینه (۳): اگر مرغ قبل کباب ارائه نشود برنامه زیر را خواهیم داشت:

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه
ماکارونی	کباب	مرغ	قیمة

گزینه (۴): اگر مرغ بعد از قیمة ارائه شود برنامه به صورت زیر است:

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه
ماکارونی	قیمة	مرغ	کباب	آبگوشت

۳۱

انتشاراتی، ۲۰۰۰ جلد از کتاب «الف» را به قیمت پشت جلد و ۱۰۰۰ جلد از همین کتاب را نصف قیمت پشت جلد فروخته است. اگر ۶۰ درصد قیمت پشت جلد هر کتاب، هزینه انتشاراتی برای تولید و فروش هر جلد کتاب باشد، سود یا ضرر انتشاراتی از فروش این کتاب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟



(۲) ۷۰۰ برابر قیمت پشت یک جلد، سود

(۱) ۲۰۰ برابر قیمت پشت یک جلد، ضرر

(۴) ۲۰۰ برابر قیمت پشت یک جلد، سود

(۳) نه سود کرده است نه ضرر

پاسخ خیلی تشریحی ✓ اگر قیمت پشت جلد را با a نمایش دهیم، درآمد ما این طور به دست می آید:

$$\text{درآمد} = 2000a + \frac{1}{2}a \times 1000 = 2000a + 500a = 2500a$$

و هزینه این طور به دست می آید:

$$\text{هزینه} = 3000 \times \frac{1}{2}a = 1500a$$

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} = 2500a - 1500a = 1000a$$

بنابراین ۱۰۰۰ برابر قیمت پشت جلد سود کرده است.

۳۲

پدر بزرگی برای عیدی دادن، اسکناس‌های پنج هزار تومانی و دو هزار تومانی دارد. اگر بخواهد مبلغ یک میلیون تومان را به ۹ نوه خود عیدی بدهد، حداقل باید چند اسکناس دو هزار تومانی داشته باشد؟ (عیدی همه بچه‌ها یکسان است).

۳۶ (۴)

۹ (۳)

۱۸ (۲)

۲۷ (۱)



پاسخ خیلی تشریحی ✓

به هر نوه، ۱۱۱ هزار تومان عیدی می‌رسد، برای ساختن ۱۱۱ با حداقل ضرب ۲ داریم:

$$۱۰۵ + ۶ \Rightarrow ۲۱ \times ۵ + ۳ \times ۲ = ۱۱۱$$

یعنی حداقل برای هر نوه باید ۳ اسکناس دو هزار تومانی داشته باشد و در مجموع $۹ \times ۳ = ۲۷$ اسکناس دو هزار تومانی لازم دارد.

۳۳

حقوق میانگین کارمندان یک شرکت، ۲۰ میلیون تومان است. کارمندان این شرکت، ۱۰ نفر هستند. اگر فردی که کمترین حقوق را دریافت می کند از این آمار حذف کنیم، این میانگین حداکثر چه قدر افزایش می یابد؟ (حداقل حقوق دریافتی کارمندان ۹ میلیون و دویست هزار تومان است).

(۲) نهصد و بیست هزار تومان

(۱) یک میلیون تومان

(۴) یک میلیون و هشتصد و چهل هزار تومان

(۳) یک میلیون و دویست هزار تومان



پاسخ خیلی تشریحی ✓

مجموع حقوق این ۱۰ نفر برابر است با:

$$20 \times 10 = 200 \text{ هزار}$$

حال اگر فردی که کمترین حقوق را دریافت می کند از این آمار حذف کنیم، تعداد نفرات ۹ و مبلغ $a - 200$ می شود که a حقوق نفر آخر است با فرض این که نفر آخر از ۹,۲۰۰,۰۰۰ کم تر نمی گیرد، داریم:

$$200 / 000 - 9 / 200 = 190 / 8$$

$$\text{میانگین جدید} = \frac{190 / 8}{9} = 21 / 2$$

حداکثر یک میلیون و دویست به میانگین اضافه می شود.

۳۴

بین اعداد در هر یک از اشکال زیر، ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است. به جای علامت سؤال کدام عدد باید قرار بگیرد؟

۵	۹	۳	۷	۱	۱	?	۵
۲۸	۲	۳۰	۳	۱۸	۹	۳۲	۴

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)



پاسخ خیلی تشریحی ✓ در هر شکل اعداد ستون بالا با هم جمع می‌شوند و در عدد سمت راست پایین ضرب می‌شوند.

$$(۵+۹) \times ۲ = ۱۴ \times ۲ = ۲۸$$

$$(۳+۷) \times ۳ = ۱۰ \times ۳ = ۳۰$$

$$(۱+۱) \times ۹ = ۲ \times ۹ = ۱۸$$

$$(x+۵) \times ۴ = ۳۲ \Rightarrow x+۵ = ۸ \Rightarrow x = ۳$$

راهنمایی: سؤال ۳۵ شامل دو مقدار است؛ یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با هم مقایسه نموده و با توجه به دستورالعمل زیر، پاسخ صحیح را تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگ‌تر است، در پاسخ‌نامه گزینه (۱) را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگ‌تر است، در پاسخ‌نامه گزینه (۲) را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون با هم برابرند، در پاسخ‌نامه گزینه (۳) را علامت بزنید.
- اگر نتوان رابطه‌ای بین مقادیر دو ستون تعیین نمود، گزینه (۴) را علامت بزنید.

مقدار آب مورد نیاز در آبیاری، به شیوه غرقابی، پنج برابر آب مورد نیاز در آبیاری به شیوه قطره‌ای است. هزینه اولیه برای راه‌اندازی شیوه قطره‌ای به میزان پنج بار آبیاری زمین کشاورزی A به شیوه غرقابی است. زمین A سالیانه هفت بار نیاز به آبیاری دارد.

(الف)	(ب)
هزینه ۲ سال آبیاری زمین A به شیوه قطره‌ای	هزینه یک سال آبیاری زمین A به شیوه غرقابی

۳۵



پاسخ خیلی تشریحی ✓ اگر هزینه آبیاری به شیوه قطره‌ای را به a نمایش دهیم، هزینه آبیاری به شیوه غرقابی $5a$ است که هزینه یک سال آبیاری آن

$5a \times 7$ یعنی $35a$ می‌شود (ستون ب).

اما هزینه آبیاری قطره‌ای دو قسمت است:

قسمت اول هزینه اولیه $5a \times 5 = 25a$ است و هزینه هر مرحله هم a است که در ۲ سال می‌شود $14a$ (ستون الف):

$$25a + 14a = 39a$$

بنابراین گزینه (۱) را باید علامت بزنید.

۳۶

یک مربع را با رسم یک پاره خط به دو مستطیل تقسیم کرده ایم؛ به طوری که مساحت یکی از مستطیل ها، ۳ برابر مساحت دیگری شده است. سپس پاره خط دیگری رسم می کنیم که شکل را به دو مربع و دو مستطیل تقسیم می کند. در این شرایط مساحت مربع اول چند برابر مساحت مربع کوچک تر است؟

۶ (۴)

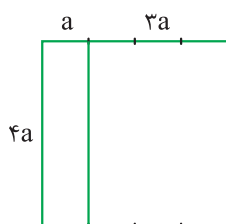
۱۲ (۳)

۱۶ (۲)

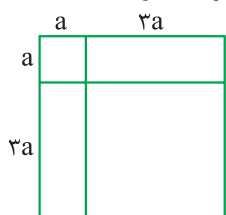
۹ (۱)



پاسخ خیلی تشریحی ✓ مرحله اول:



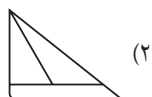
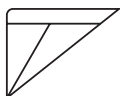
برای این که خط بعدی شکل را به دو مربع و دو مستطیل تقسیم کند، باید همین نسبت در عمود هم رعایت شود.



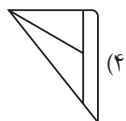
مساحت مربع اول $16a^2 = 4a \times 4a$

مساحت مربع کوچک تر $a \times a = a^2$

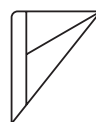
۳۷ کدام شکل از چرخش شکل مقابل به دست می آید؟



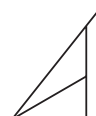
(۲)



(۴)



(۱)

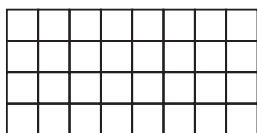


(۳)



پاسخ خیلی تشریحی ✓ با چرخش ۹۰ درجه ساعتگرد شکل سؤال، به این گزینه می‌رسیم. سایر گزینه‌ها انعکاس شکل سؤال هستند.

۳۸ حداکثر چند قطعه از این را بدون همپوشانی می توان در شکل پایین جای گذاری کرد، ضمن این که چرخش و پشت و رو کردن این قطعه وجود داشته باشد؟



۷ (۲)

۹ (۴)

۶ (۱)

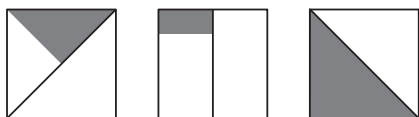
۸ (۳)



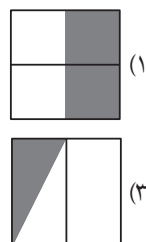
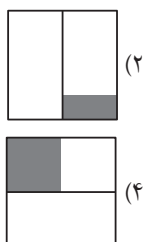
پاسخ خیلی تشریحی ✓

	۸		۴		۴	۱	
۸	۷	۸	۵	۴	۱	۲	۱
۷	۶	۷		۵	۲	۳	۲
۶		۶	۵		۳		۳

کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار بگیرد؟ **۳۹**

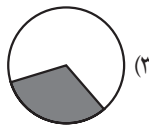
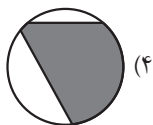
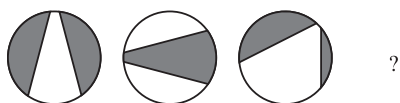


?



پاسخ خیلی تشریحی ✓
 شکل اول قطری به دو نیم تقسیم شده و نصف یک نیمه رنگ شده است.
 شکل دوم عمودی به دو نیم تقسیم شده و ربع یک نیمه رنگ شده است.
 شکل سوم قطری به دو نیم تقسیم شده و کل یک نیمه رنگ شده است.
 شکل چهارم افقی به دو نیم تقسیم می‌شود و نصف یک نیمه رنگ می‌شود.

۴۰ کدام الگو باید به جای علامت سؤال قرار بگیرد؟



پاسخ خیلی تشریحی ✓ شکل اول و دوم مثل هم هستند، ولی نکاتیو رنگ آمیزی هم به شمار می روند. برای شکل سوم هم باید دنبال شکلی باشیم که با اندکی چرخش همان شکل سوم شود و فقط رنگ آمیزی آن نکاتیو شکل سوم باشد.